

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 34)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/307)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

3.6.1999

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.111196-342/2504

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

28.7.1997

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1188/3166

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 23.7.1997 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz
Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticarî hakların ikili sözleşmeler yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye, gerek diğer devletler 11 Şubat 1946'da ABD ile İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları göz önünde tutarak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kalkındırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaş-

malar Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu meyanda Hükümetimiz ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 25 Mart 1997 tarihinde Dakka'da bir Hava Taşımacılığı Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye ile Bangladeş arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesiyle imzalanan bu Anlaşma, hava trafiği ile ilgili millî kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Bu Anlaşma iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlamak bakımından faydalı bulunmaktadır.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve

Turizm Komisyonu

23.6.1999

Esas No. :11307

Karar No. : 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımızca 17.6.1999 tarihinde Komisyonumuza tali olarak havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 23.6.1999 tarihli 2 nci Birleşiminde Ulaştırma ve Dışişleri temsilcilerinin de katılımı ile incelenip görüldü.

1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata varılmadığından ticarî hakların ancak ikili sözleşmeler yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur. Bunu takiben de 1946'da ABD ile İngiltere, Bermuda'da aralarında ikili anlaşma tesis etmişlerdir.

Türkiye de Bermuda Anlaşması tipini örnek alarak pek çok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalamıştır.

Çerçeve anlaşması niteliğinde olan ve karşılıklılık esasına dayanan bu anlaşmalardan biri de Hükümetimiz ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 25 Mart 1997 tarihinde Dakka'da imzalanan Hava Taşımacılığı Anlaşmasıdır. Bu Anlaşma ile iki ülke arasındaki hava seferlerinin ilgili millî kanun ve nizamlara uyularak yapılması öngörülmektedir.

Komisyonumuz, tümtü üzerinde yapılan görüşmeler sonucunda iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğini daha ileri bir düzeye getirecek bu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını müspet mütalâa ederek maddelere geçilmesi-ne karar vermiştir.

Müteakiben Tasarının maddeleri müzakere edilerek 1, 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Esas Komisyon olan Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Mustafa Gül</i>	<i>Bülent Ersin Gök</i>
Elazığ	İstanbul
Kâtip	Üye
<i>Yusuf Kırkpınar</i>	<i>Musa Konyar</i>
İzmir	Ağrı
Üye	Üye
<i>Cengiz Aydoğan</i>	<i>Ahmet Sancar Sayın</i>
Antalya	Antalya
Üye	Üye
<i>Mustafa Vural</i>	<i>Yahya Çevik</i>
Antalya	Bİllis
Üye	Üye
<i>Mustafa Örs</i>	<i>Nevfel Şahin</i>
Burdur	Çanakkale
Üye	Üye
<i>Bedri Yaşar</i>	<i>Metin Kalkan</i>
Gümüşhane	Hatay
Üye	Üye
<i>Mustafa Düz</i>	<i>Mehmet Fuat Fırat</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Mehmet Çimen</i>	<i>Ali Sezal</i>
İzmir	Kahramanmaraş
Üye	Üye
<i>Kemal Albayrak</i>	<i>M. Turhan İmamoğlu</i>
Kırıkkale	Kocaeli
Üye	Üye
<i>Hasan Özyer</i>	<i>Osman Fevzi Zihnioğlu</i>
Muğla	Sakarya
Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Zülfikar İzol</i>
Sivas	Şanlıurfa

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BANGLADEŞ HALK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 11307

Karar No. : 22

8.7.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 8 Temmuz 1999 tarihli 5 inci Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Hava trafiği ile ilgili milli kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngören anlaşma, Türkiye ile Bangladeş arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunacağı düşünülerek Komisyonumuzca uygun görülmüş ve Tasarı kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>B. Suat Çağlayan</i>
Van	İzmir
Üye	Üye
<i>Ali Tekin</i>	<i>Miljdat Kayayerli</i>
Adana	Afyon
Üye	Üye
<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Teoman Özalp</i>
Antalya	Bursa
Üye	Üye
<i>Hasan Erçeşlebi</i>	<i>Mahmut Erdir</i>
Denizli	Eskişehir
Üye	Üye
<i>M. Bedri İcetahtacı</i>	<i>Mustafa Yaman</i>
Gaziantep	Giresun
Üye	Üye
<i>Ayfer Yılmaz</i>	<i>Azmi Ateş</i>
İçel	İstanbul
Üye	Üye
<i>Osman Yumakoğulları</i>	<i>Rahmi Sezgin</i>
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
<i>Cevdet Akçalı</i>	<i>Basri Coşkun</i>
Kütahya	Malatya
Üye	Üye
<i>M. Necati Çetinkaya</i>	<i>Biröl Büyükköztürk</i>
Manisa	Osmaniye

Üye

M. Cengiz Güleç

Sivas

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA TAŞIMA-
CILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMA-
SININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1. — 25 Mart 1997 tarihinde Dakka'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA TAŞIMA-
CILIĞI ANLAŞMASININ ONAYLANMA-
SININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Mesut Yılmaz

Başbakan

Başb. Yrd. ve Devlet Bak.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. I. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Başb. Yrd. ve Millî Savunma Bak.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başçığıoğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı V.

A. Andican

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andican

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kayn. Bakanı

M. C. Erşimer

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Bundan böyle işbu metin içinde Âkit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümetinin her ikisi de 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılmış olan Uluslararası Hava Seferleri Transit Anlaşması ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin tarafları olarak ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri kurmak amacıyla bir Anlaşma yapmak arzusuyla:

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR :

**MADDE 1
TANIMLAR**

Bu Anlaşma bakımından, aksine hüküm bulunmadıkça :

a) "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ve her iki Âkit Tarafça kabul edilmiş olan Sözleşmenin 90 ncı maddesine göre çıkarılan Ekler ile 90 ve 94 üncü maddelere göre Sözleşme ve Eklerinde yapılan herhangi bir değişiklik anlamını taşır.

b) Türkiye Cumhuriyeti bakımından "havacılık makamları" terimi Ulaştırma Bakanı ve bu Bakan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı; Bangladeş Halk Cumhuriyeti bakımından, Sivil Havacılık Otoritesi Başkanı ve bu Başkan tarafından ifa edilen herhangi bir görevi yerine getirmek için yetkilendirilmiş herhangi bir kişi veya organı,

c) "Tayin edilen havayolu" terimi bu Anlaşmanın 3 üncü maddesine uygun olarak tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş bulunan havayolunu ifade eder.

d) "Ülke" veya "Toprak" terimi Sözleşmenin 2 ncı maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir.

e) "Hava Seferleri", "Uluslararası Hava Seferleri", "Havayolu İşletmesi" ve "Teknik İniş" terimleri, Sözleşmenin 96 ncı maddesinde belirtilmiş anlamları taşır.

f) "Kapasite" terimi aşağıda belirtilen anlamları taşır:

— Uçak ile ilgili olarak, bir uçuş hattının tamamında veya bir kısmında uçağın yolcu, yük ve posta için yararlanılabilen hacmidir.

— Belirtilen bir hava seferiyle ilgili olarak, belli bir zaman zarfında hattın tamamı veya bir kısmında işleyen uçağın bu seferler için kullandığı kapasitesi ile sefer sayısının çarpımıdır.

g) "Trafik" terimi yolcu, bagaj, yük ve posta demektir.

h) "Ücret tarifesi" terimi yolcu, bagaj ve yük taşınması için ödenecek fiyatları ve bu fiyatların geçerli oldukları şartları ifade eder. Acente fiyat ve şartları ve diğer yardımcı hizmetler de buna dahil fakat posta taşınması ücreti veya şartları hariçtir.

**MADDE 2
TRAFİK HAKLARI**

1. Her bir Âkit Taraf diğerine, bu Anlaşmanın I. Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri kurması amacıyla, bu anlaşmada belirtilen hakları tanıır. Bu seferlere ve hatlara bundan böyle sırasıyla "mutabık kalınan seferler" ve "belirtilen hatlar" denecektir. Her bir Âkit Ta-

rafça tayin olunan havayolları, belirtilen bir hatta mutabık kalınan bir seferi işletirken, aşağıdaki haklara sahip olacaklardır.

- a) Diğer Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmesizin uçmak;
- b) Sözkonusu ülke içerisinde teknik iniş yapmak;
- c) Uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla, sözkonusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşmanın I. Ekinde belirtilen noktalara iniş yapmak.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hiçbir husus, bir Âkit Tarafın havayolu işletmesine, diğer Âkit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

MADDE 3

İŞLETME YETKİLERİ

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini ve/veya işletmelerini tayin ettiğini, yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Âkit Taraf bir tayin bildirimini aldığı anda, bu maddenin 3 ve 4 üncü fıkrâ hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine ilgili işletme yetkilerini gecikmeden tanyacaktır.

3. Âkit Taraflardan birinin yetkili havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin işletilmesinde bu makamların normal ve makul şekilde uyguladıkları kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini tatmin etmesini isteyebilir.

4. Âkit Taraflardan her biri, tayin edilmiş bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve etkili kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanaat getirmediği hallerde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir, veya bu havayolu işletmesinin bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen haklarının kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bir havayolu işletmesi, tayin edilip kendisine yetki verildiğinde, bu Anlaşmanın 10 ve 13 üncü madde hükümlerine göre oluşturulan bir ücret ve uçuş tarifesinin ve üzerinde anlaşmaya varılan bir kapasitenin mevcut ve işbu Anlaşmanın II. Eki o sefer bakımından yürürlükte olması şartıyla, bu seferleri işletmeye herhangi bir tarihte başlayabilir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİLERİNİN İPTALİ VE ASKIYA ALINMASI

1. Âkit Taraflardan her biri, aşağıdaki hallerde, öteki Âkit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır :

a) O havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin veya fiili kontrolünün havayolunu tayin eden Âkit Tarafın veya uyruklarının elinde bulunduğu kanaat getirmemesi, veya

b) O havayolu işletmesinin bu hakları tanıyan Âkit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması, veya

c) Havayolu işletmesinin başka bir şekilde bu Anlaşmada belirtilen şartlara uygun olarak işletme yapmaması,

hallerinde.

2. Bu maddenin I inci fıkrasında belirtilen ve hakların geri alınması, tatbikatının durdurulması veya kayıtlar konulması hususlarında derhal bir işletme yapılması, kanun ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesinin önlenmesi için şart değilse, böyle bir hak ancak öteki Âkit Taraf ile yapılacak istişareden sonra kullanılacaktır.

MADDE 5

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZNI KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

1. Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkeye giriş, kalkış ve çıkışları veya bu uçakların topraklarında kalış süresi içinde işletimi ve seyrüseferi ile ilgili kanunlar ve yönetmelikler, milliyet farkı gözetmeksizin her iki Âkit Tarafın uçaklarına uygulanabilecektir; ve bu kanunlar ve yönetmelikler o tarafın toprakları içindeyken veya ayrılırken yahut girerken böyle bir uçak tarafından uyulmuş olacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, kargo ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin yasa ve yönetmeliklerine, örneğin gümrük giriş çıkışı, göç pasaport ve sağlık kontrolü ile ilgili yönetmelikleri, o yolcu, mürettebat, kargo ve posta tarafından veya onlar adına o tarafın topraklarına girişte, topraklarından çıkışta ve toprakları içinde iken uyulmuş olacaktır.

MADDE 6

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

1. Âkit Taraflardan herbirinin tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donatım, akaryakıt ve yağlama yağları ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçak levazımatı da, öteki Âkit Taraf ülkesine varışta, tekrar yurt dışına çıkarılmaya kadar uçakta kalmak veya öteki Âkit Taraf Ülkesi üzerindeki uçuşun bir kısmında kullanılmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. Aşağıdakiler de yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler hariç aynı rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır;

a) Âkit Taraflardan birinin ülkesinde, bu taraf yetkili makamlarınca tespit edilen miktarları aşmamak ve öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası bir seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere uçağa alınan uçak levazımatı;

b) Âkit Taraflardan birinin ülkesine, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin uluslararası seferlerinde kullanılan uçakların bakım ve onarımı için sokulan yedek parçalar;

c) Uçağa alındığı Âkit Taraf ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak bile olsa, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçakların ikmaline ayrılmış olan akaryakıt ve yağlama yağları.

Yukarıdaki (a) (b) ve (c) tali fıkralarda sözü edilen maddelerin gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulması gerekebilir.

MADDE 7

NORMAL HAVACILIK TEÇHİZATI İLE TÜKETİM MADDELERİNİN DEPOLANMASI

Âkit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu şirketinin uçaklarında bulundurulmuş malzeme ve tüketim maddeleri gibi normal olarak uçakta taşınan teçhizat da öteki Âkit Taraf ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar yurt

dışına götürülünceye veya başka bir şekilde gümrük yönetmeliklerine göre elden çıkarılınca kadar sözü edilen yetkili makamların nezaretinde bulundurulabilir.

MADDE 8

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Her bir Âkit Tarafın ülkesinden transit geçen yolcular, güvenlik gerekliliklerin mltsaade ettiği kadar basitleştirilmiş bir kontrolden fazlasına tabi tutulmayacaklardır. Direkt transit geçen bagaj ve yükler gümrük vergileri ve diğer harçlardan bağışık tutulacaklardır.

MADDE 9

MALİ HÜKÜMLER

Her Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, öbür Âkit Taraf ülkesinde kazanılmış gelirlerin giderlere göre olan fazlalığını serbest konvertibl dövizler üzerinden transfer etme hakkını verecektir. Ancak bu transferin prosedürü gelirin gerçekleştiği Âkit Taraf ülkesindeki Kambiyo Kontrol mevzuatına uygun olacaktır.

MADDE 10

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Âkit Tarafın havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketi, diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu şirketinin çıkarlarını dikkate alacak, öyle ki aynı hatların tamamı veya bir kısmı üzerinde bu sonuncusunun sağladığı seferleri haksız olarak etkilemiş olmasın.

3. Âkit Tarafların tayin edilmiş havayolu şirketlerinin sağladıkları mutabık kalınan seferler belirtilen hatlar üzerinde halkın taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu şirketlerini tayin etmiş Âkit Devlet ülkesinde başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makûl olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makûl bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

4. Her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayollarının mutabık kalınan seferleri işlemleri koşulluyla, onlar, belirtilmiş hatlarda yapılacak seferlerin kapasitesi ve sıklığı üzerinde anlaşacaklardır. Sıklık ve kapasite her iki Âkit Tarafın havacılık makamlarının onayına bağlı olacaktır. Bu kapasite, trafik talebine göre her iki Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına tabi olarak zaman zaman ayarlanacaktır.

5. Geçici bir nitelikteki umulmadık yolu talebini karşılamak için, tayin edilmiş olan havayolları, bu maddenin hükümlerine rağmen, aralarında yolu talebini karşılamak için gereken bu tip geçici artışlar hususunda anlaşabilir. Bu gibi kapasite artışı onay için Âkit Tarafların havacılık makamlarına gecikmeksizin bildirecektir.

6. Âkit Taraflardan birinin tayin edilmiş havayollarının belirtilmiş hat boyunca üçüncü ülkelerdeki noktalarda faaliyet göstermekte olduğu durumlarda, yukarıdaki (3) ve (4) üncü fıkralara uygun olarak belirlenmiş olan kapasiteye ek bir kapasite Âkit Tarafların havacılık makamları arasındaki anlaşmaya bağlı olarak sözkonusu havayolları tarafından uygulanabilir.

MADDE 11

TEMSİL ETME

Her Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın tayin edilmiş havayollarına, mutabık kalınmış seferlerin gerçekleştirilmesi için kendi ülkesine bu gibi seferlerin iş hacminin gerektirdiği teknik ve ticarî perso-

neli getirme ve bulundurma hakkını diğer Âkit Tarafın birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayollarına benzer haklar tanınması şartıyla, verecektir. Yukarıda bahsi geçen personel, bu Âkit Tarafın ülkesine giriş müsaadesi ve kalma müddeti ile ilgili mevzuatına tabi olacaktır.

MADDE 12

HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Âkit Taraflar, Uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasa dışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyid ederler. Âkit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Cürümlerle İlgili Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasa-Dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Âkit Taraflar, sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu uçakların, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasa-dışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin her türlü tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.

3. Âkit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Âkit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine uygun olarak hareket edeceklerdir. Taraflar, kendi tescilindeki uçak işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan uçak işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin sözkonusu havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini isteyeceklerdir.

4. Âkit Taraflardan her biri, sözkonusu uçak işletmecilerinin, diğer Âkit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Âkit Tarafça, yukarıdaki 3 üncü fıkrada atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır.

5. Âkit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde uçakların güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve uçak levazımının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Âkit Taraflardan her biri, bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Âkit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.

6. Sivil uçakların yasa-dışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya uçaklara, uçak yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasa-dışı eylemlerin meydana gelmesi halinde Âkit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

7. Bu maddenin havacılık güvenliğine ilişkin hükümlerinin uygulanmasında Âkit Taraflardan biri için sorunlar ortaya çıkması halinde, Âkit Taraflardan her birinin yetkili havacılık makamı diğer Âkit Tarafın yetkili havacılık makamından ivedi istişare talebinde bulunabilecektir.

MADDE 13

TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. Âkit Taraflar havayolu işletmeleri tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesine veya ülkesinden yapılacak taşımalar için konulacak ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr ve diğer havayolu işletmelerinin tarifeleri gibi tüm ilgili faktörler göz önünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır.

2. İşbu Anlaşmanın 1 inci maddesinde ve işbu maddenin 1 inci fıkrasında anılan tarifeler üzerinde, mümkünse hattın tamamı veya bir kısmı üzerinde işletmecilik yapan diğer havayolu şirketlerine danışıldıktan sonra her iki Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketleri arasında anlaşmaya varılacak ve böyle bir anlaşmaya varılması için, mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliğinin (IATA) tarifelerin yapılmasına ilişkin usulleri kullanılacaktır.

3. Bu suretle üzerinde mutabık kalınan ücret tarifeleri, yürürlüğe girmesi teklif edilen tarihten en az altmış (60) gün önce tarafların Sivil Havacılık Makamlarının onayına sunulacaktır. Özel durumlarda bu süre, sözü geçen makamların mutabakatı ile azaltılabilir.

4. Böyle bir onay açıkça verilebilir. Eğer Tarafların Sivil Havacılık Makamlarından hiçbiri, işbu maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerine göre sunulmuş bulunan ücret tarifelerine sunuş tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde itirazlarını bildirmezse, ücret tarifeleri tasvip edilmiş telakki olunur. 3 üncü fıkrası hükümlerine göre sunuş müddetinin kısaltılmış olması halinde, Sivil Havacılık Makamları itiraz müddetinin otuz (30) gündenden daha az olmasında mutabık kalabilirler.

5. Eğer bir ücret tarifesi üzerinde bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre anlaşma olmazsa, veya bir taraf Sivil Havacılık Makamlarının diğer taraf Sivil Havacılık Makamlarına 2 nci fıkrası hükümlerine göre üzerinde anlaşılmış bulunan bir tarifeye itirazını beyan etmesi halinde, iki taraf Sivil Havacılık Makamları öğütünü yararlı saydıkları herhangi bir Devletin havacılık makamları ile istişareden sonra ücret tarifesini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

6. Havacılık makamlarının bu maddenin (3) fıkrası hükümlerine göre kendilerine sunulan ücret tarifeleri, veya bu maddenin (5) fıkrasına göre bir ücret tarifesinin tespiti konularında anlaşmaya varamamaları halinde, uyuşmazlık bu anlaşmanın 19 uncu maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanır.

7. Bu madde hükümlerine göre tespit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi yapılmaya kadar yürürlükte kalır. Yine de, bir ücret tarifesi bu fıkrası hükümlerine göre aksi olmasaydı sona ereceği tarihten itibaren (12) aydan fazla temdit edilemez.

MADDE 14

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Herhangi bir Âkit Tarafın havacılık makamları diğer Âkit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolları işletmelerince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistik raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan seferlerde taşınmış oldukları yolcu ve yük miktarını ve bu yolcu ve yük trafiğinin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 15

İSTİŞARE

1. Yakın bir işbirliği ruhu içerisinde Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Ekteki hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara tatmin edici uyum sağlamak amacıyla zaman zaman bir-birlerine danışacaklardır.

MADDE 16 DEĞİŞİKLİKLER

1. Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi bu Anlaşmanın herhangi bir maddesinin değiştirilmesini arzuya şayan bulursa, diğer Âkit Tarafla istişarede bulunmak isteyebilir. Yetkili havacılık makamları arasında ve müzakere veya yazışma yolu ile yapılabilecek olan böyle bir istişare, talep tarihinden itibaren altmış (60) günlük süre içerisinde başlayacaktır. Bu suretle mutabakata varılmış değişiklikler diplomatik nota teatisi ile teyid edildiği zaman yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma Eklerinde yapılacak değişiklikler Âkit Tarafların havacılık makamlarının kendi aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmalarıyla gerçekleştirilebilir.

MADDE 17

ÇOK TARAFLI ANLAŞMALARLA UYMA

Bu Anlaşma ve Ekleri Âkit Taraflar için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı Uluslararası Sözleşmeye uyabilecek şekilde değiştirilecektir.

MADDE 18

SONA ERME

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Âkit Tarafa ihbar edebilir; bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtına da ulaştırılacaktır. Bu durumda, son verme ihbarnameleri karşılıklı mutabakatta bu süre bitiminden önce geri alınmış bulunmadıkça, Anlaşma ihbarnamesinin öteki Âkit Tarafa alınış tarihinden sonraki oniki (12) ay içinde sona erecektir. Öteki Âkit Tarafa ihbarnamesinin alındığı teyid edilmezse, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtının ihbarnameyi aldığı tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 19

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Âkit Taraflar arasında bu Anlaşma ve Eklerinin yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzakere yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzakere yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, uyuşmazlığı karara bağlanması için bir şahıs veya teşekküle verme veya Âkit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Âkit Taraflardan her biri, taraflardan birinin ötekinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde tayin edilecektir. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde tayin edilmezse Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı Başkanından durumun gereğine göre, bir veya daha fazla hakemi tayin etmesini Âkit Taraflardan herhangi biri isteyebilir.

Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğu olacak ve hakem heyetinin başkanlığına yapacaktır.

3. Âkit Taraflar, bu maddenin 2 nci fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi, yahut her bir Âkit Tarafa tayin edilmiş olan havayolları bu maddenin 2 nci fıkrasına göre alınmış karara uymazsa ve uymadığı sürece, diğer Âkit Taraf

kusurlu olan Âkit Tarafa bu Anlaşmaya göre vermiş olduğu hak veya ayrıcalıkları sınırlayabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

5. Her bir Âkit Taraf tayin etmiş olduğu hakemin giderlerini karşılayacaktır. Hakem heyetinin geriye kalan masrafları Âkit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

MADDE 20

BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşmaya sadece müraaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşmanın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 21

TESCİL

Bu Anlaşma ve Ekleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilâtı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 22

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma ve bu Anlaşmanın bütünüyleyi parçasını oluşturan Ekleri, her Âkit Tarafın Anayasal gereklerinin ifasından sonra, bu mealdeki diplomatik Notaların teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulince yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Dakka'da Bindokuzyüzdoksanyedi Yılı Mart Ayının Yirmibeşinci gününde, üç nüsha, bütün metinler eşit doğrulukta olarak,

Türkçe, İngilizce ve Bangla dillerinde düzenlenmiştir. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin müteber olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA
KEMAL ÖZCAN DAVAZ

Türkiye Cumhuriyeti Dakka Büyükelçisi

BANGLADEŞ HALK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

MOHAMMED ISMAIL HOSSAIN

Müsteşar, Sivil Havacılık ve Turizm
Bakanlığı, Bangladeş Halk Cumhuriyeti

EK - I

HATLAR

BÖLÜM I

1. Türkiye Cumhuriyetinin tayin ettiği havayolu işletmesi tarafından her iki yönde işletilecek hatlar :

Kalkış	Ara	Varış	İleri
<u>Noktaları</u>	<u>Noktaları</u>	<u>Noktaları</u>	<u>Noktalar</u>
Türkiye	İki nokta (daha sonra belirlenecektir.)	Dhaka	Üç nokta (daha sonra belirlenecektir.)

2. Her bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, herhangi veya bütün uçuşlarda bu hatla mutabık kalınan seferlerin o Âkit Taraf toprağında başlaması ve bitmesi şartıyla, yukarıdaki noktalardan herhangi birisine uğramayabilir.

BÖLÜM II

1. Bangladeş Halk Cumhuriyetinin tayin ettiği havayolu işletmesi tarafından her iki yönde işletilecek hatlar :

Kalkış	Ara	Varış	Hleri
<u>Noktaları</u>	<u>Noktaları</u>	<u>Noktaları</u>	<u>Noktalar</u>
Bangladeş	İki nokta (daha sonra belirlenecektir.)	İstanbul	Üç nokta (daha sonra belirlenecektir.)

2. Her bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, herhangi veya bütün uçuşlarda bu hatla mutabık kalınan seferlerin o Âkit Taraf toprağında başlaması ve bitmesi şartıyla, yukarıdaki noktalardan herhangi birisine uğramayabilir.

EK NOKTALAR :

Âkit Taraflardan herbiri seferlerine diğer Âkit Tarafın ülkesi ötesinde ve Âkit Tarafların ülkeleri arasında ek noktaların konulmasını isteyebilir. Bu istek diğer Âkit Taraf havacılık otoritesinin onayına tabidir.

EK - II

UÇUŞ TARİFELERİNİN ONAYI

1. Her bir Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, hava aracı tipi de dahil uçuş tarifelerini diğer Âkit Taraf havacılık makamlarının onayına her tarife döneminde (yaz ve kış) tarifinin yürürlük tarihinden önce otuz (30) günü geçmemek üzere sunacaktır. Özel durumlarda bu süre anılan makamların rızasına tabi olmak üzere kısaltılabilir.

2. Her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince uçuş tarifelerinin diğer Âkit Taraf havacılık makamlarına sunulmasından önce, her iki Âkit Tarafın havayolu işletmeleri bunların onaylanmasını kolaylaştırmak amacıyla birbirleriyle istişare edeceklerdir.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları onaylayacak veya değişiklikler önerecektir. Her halükârda, tayin edilen havayolu işletmeleri, tarifeleri ilgili havacılık makamları tarafından onaylanmadan önce, seferlerine başlamayacaklardır.

